

**ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА РАДА
ВАСПИТНО ОБРАЗОВНИХ УСТАНОВА
(извјештај о реализованим обукама)**

У складу са Годишњим програмом рада за 2023. годину, Републички педагошки завод је планирао реализацију обука представника основних и средњих школа о вредновању квалитета васпитно-образовног рада. Обуке су реализоване за представнике основних и средњих школа Републике Српске. Обуке су реализоване у просторијама Републичког педагошког завода, у периоду од 20.02. – 01.03.2023. године, према утврђеном распореду.

Директори, педагози и чланови школских тимова за квалитет из 40 основних и 15 средњих школа Републике Српске су били позвани да присуствују обукама.

Реализација обука

Табеле 1 и 2 представљају списак основних и средњих школа чији су представници (директор, педагог и члан школског тима за квалитет), позвани на обуку о вредновању квалитета васпитно-образовног рада.

Основне школе

Ред. бр.	Назив школе	Мјесто/општина/град	Вријеме реализације обуке
1.	ЈУ ОШ „Иво Андрић“	Бањалука	20.02.2023. године у 10.00 часова
2.	ЈУ ОШ „Младен Стојановић“	Бронзани Мајдан, Бањалука	
3.	ЈУ ОШ „Десанка Максимовић“	Драгочај, Бањалука	
4.	ЈУ ОШ „Бранко Ћопић“	Бјелајце, Мркоњић Град	
5.	ЈУ ОШ „Петар Кочић“	Ситница, Рибник	
6.	ЈУ ОШ „Раде Марјанац“	Стројице, Шипово	
7.	ЈУ ОШ „Вук Караџић“	Језеро	
8.	ЈУ ОШ „Вук Караџић“	Живинице, Кнежево	
9.	ЈУ ОШ „Петар Кочић“	Имљани, Кнежево	
10.	ЈУ ОШ „Новак Пивашевић“	Стара Дубрава, Челинац	
1.	ЈУ ОШ „Јован Цвијић“	Брезичани, Приједор	21.02.2023. године у 10.00 часова
2.	ЈУ ОШ „Вук Караџић“	Омарска, Приједор	
3.	ЈУ ОШ „Ћирило и Методије“	Трнопоље, Приједор	
4.	ЈУ ОШ „Драган Вујановић“	Сводна, Нови Град	

5.	ЈУ ОШ „Вук Ст. Караџић“	Козарска Дубица		
6.	ЈУ ОШ „Десанка Максимовић“	Оштра Лука		
7.	ЈУ ОШ „Јосиф Панчић“	Доња Козица, Оштра Лука		
8.	ЈУ ОШ „Вук Ст. Караџић“	Турјак, Градишка		
9.	ЈУ ОШ „Никола Тесла“	Прњавор		
10.	ЈУ ОШ „Доситеј Обрадовић“	Разбој Лијевче, Србац		
1.	ЈУ ОШ „Свети Сава“	Дубраве, Градишка		22.02.2023. године у 10.00 часова
2.	ЈУ ОШ „Петар Кочић“	Сјенина Ријека, Добој		
3.	ЈУ ОШ „Вук Караџић“	Петрово		
4.	ЈУ ОШ „19. април“	Дервента		
5.	ЈУ ОШ „Ђорђо Панзаловић“	Осиња, Дервента		
6.	ЈУ ОШ „Лијешће“	Лијешће, Брод		
7.	ЈУ ОШ „Вук Караџић“	Теслић		
8.	ЈУ ОШ „Стеван Душанић“	Прибинић, Теслић		
9.	ЈУ ОШ „Вук Караџић“	Витковци, Теслић		
1.	ЈУ ОШ „Меша Селимовић“	Јања, Бијељина	27.02.2023. године у 11.00 часова	
2.	ЈУ ОШ „Петар Кочић“	Бродац, Бијељина		
3.	ЈУ ОШ „Филип Вишњић“	Доња Трнова, Угљевик		
4.	ЈУ ОШ „Вук Караџић“	Забрђе, Угљевик		
5.	ЈУ ОШ „Доситеј Обрадовић“	Корај, Лопаре		
6.	ЈУ ОШ „Десанка Максимовић“	Челопек, Зворник		
7.	ЈУ ОШ „Јован Цвијић“	Дрињача, Зворник		
8.	ЈУ „Прва основна школа“	Сребреница		
9.	ЈУ ОШ „Бошко Буха“	Штрпци, Рудо		
10.	ЈУ ОШ „Милан Илић Чича Шумадијски“	Хан Пијесак		
11.	ЈУ ОШ „Свети Сава“	Љубиње		

Табеле 1: Списак основних школа

Средње школе

Ред. бр.	Назив школе	Општина/град	Вријеме реализације обуке
1.	ЈУ Гимназија	Бања Лука	28.02.2023. године у 10.00 часова
2.	Општа гимназија Католичког школског центра у Бањој Луци	Бања Лука	
3.	ЈУ Гимназија	Мркоњић Град	

4.	ЈУ Гимназија	Градишка	
5.	ЈУ Гимназија „Петар Кочић“	Нови Град	
6.	ЈУ Гимназија „Свети Сава“	Приједор	
7.	ЈУ Гимназија Прњавор	Прњавор	
8.	ЈУ Гимназија „Јован Дучић“	Добој	
9.	ЈУ Гимназија „Филип Вишњић“	Бијељина	
10.	ЈУ Гимназија „Јован Дучић“	Требиње	
11.	СШЦ „Гаудеамус“	Бања Лука	01.03.2023. године у 11.00 часова
12.	СШЦ „Љубиша Младеновић“	Бања Лука	
13.	ЈУ СШЦ „Пале“	Пале	
14.	ЈУ СШЦ „Василије Острошки“	Соколац	
15.	ЈУ СШ „Никола Тесла“	Теслић	

Табеле: 2 Списак средњих школа

Обуке су реализовали представници Републичког педагошког завода:

1. Зоран Богдановић, начелник одјелења за вредновање квалитета васпитно-образовног рада,
2. Аријана Жујић, инспектор-просвјетни савјетник
3. Милица Тителски, инспектор-просвјетни савјетник
4. Татјана Богдановић, инспектор-просвјетни савјетник

Обуци једне групе представника средњих школа за вредновање квалитета рада школа су присуствовали представници Министарства просвјете и културе:

1. Радмила Коцић-Ђуџић, начелник одјелења за опште средње и умјетничко образовање и васпитање, и
2. Данијела Станишић, виши стручни сарадник за наставне планове и програме.

Табела 3 представља приказ датума и термина реализације обука као и преглед броја позваних и присутних представника основних и средњих школа. Евидентно је да је одзив представника школа био велики.

	Датум реализације	Вријеме реализације	Број позваних	Број и проценат присутних
1. група	20.02.2023.	10.00-14.30	30	24 (80,00%)
2. група	21.02.2023.	10.00-14.30	30	26 (86,66%)
3. група	22.02.2023.	10.00-14.30	27	23 (85,18%)
4. група	27.02.2023.	11.00-15.30	33	23+2 (75,75%)
5. група	28.02.2023.	10.00-14.30	24	16 (66,66%)
6. група	01.03.2023.	11.00-15.30	21	20+2 (104,76%)
УКУПНО			165	136 (82,42)

Табела 3 Подаци о реализованим обукама

Од укупно 40 основних и 15 средњих школа, обукама су присуствовали представници **39 основних школа (97,50%)** и **14 средњих школа (93,33%)**, (представници 1 основне и 1 средње школе нису присуствовали обукама).

Од укупно **165 представника** основних и средњих школа, обукама је присуствовало **136 или 82,42%**. Обукама није присуствовало 29 представника школа или 17,57%.

Сви представници двије основне и једне средње школе нису могли, присуствовати обуци у предвиђеном термину, али су се придружили обуци групе у наредном термину, те је стога у табели 3, у подацима о присуству за групе 4 и 6, на укупан број присутних додато још по два представника. Такође, у групи 6, једна школа је кандидовала пет представника, умјесто три. То су разлози да биланс присуства задњег дана обуке преко 100%.

Присуство обуци

	Основна школа		Средња школа	
	Позваних	Присутно	Позваних	Присутно
Директори	40	38	15	11
Педагози	40	38	15	13
Чланови тима за квалитет	40	22	15	14
Укупно	120	98	45	38
Укупно присутних ОШ + СШ	136			

Табела 4: Присуство обуци директора, педагога и чланова тима

Ток обука

На самом почетку обуке, присутнима се обратио доц. др Предраг Дамјановић, директор Републичког педагошког завода, који је говорио о осигурању квалитета уопште и о значају његових сегмената тј. о процесима самовредновања и спољашњег вредновања квалитета рада школа.

Први дио обуке је био посвећен упућивању присутних у законску регулативу којом се регулише вредновање квалитета рада васпитно-образовних установа, уводном излагању о осигурању квалитета, вредновању квалитета рада уопште, циљевима и сврси провођења вредновања квалитета, итд.

Учесници обуке су упознати са тим да је Републички педагошки завод дефинисао методологију вредновања квалитета васпитно-образовног рада, што је и био у обавези по важећим законима, чиме је створена основа за провођење процеса самовредновања у основним и средњим школама у Републици Српској. Такође, упознати су да Завод својим годишњим програмом рада дефинише списак школа у којима ће бити проведено вредновање квалитета рада.

У наставку обуке учесници су упознати са циљем, значајем и процедурама осигурања квалитета, те процесима вредновања квалитета рада, као сегментима осигурања квалитета. Вредновање квалитета рада као процес систематске и критичке анализе дефинисаног сегмента вредновања укључује прикупљање релевантних података и материјала и доводи до препорука за побољшање. Учесницима је поступно и садржајно приказан поступак вредновања, кроз процес самовредновања и спољашњег вредновања квалитета рада школе. Кроз упознавање учесника са дефинисаним стандардима, као и њим припадајућим индикаторима указано је на значај сопствене контроле и одговорности при прикупљању и анализи релевантне документације и материјала, те процјени нивоа квалитета свих седам стандарда.

Други дио обуке се односио на методологију провођења вредновања квалитета васпитно-образовног рада, на процедуре, технике и поступке провођења вредновања квалитета. Објашњени су стандарди и њима припадајући индикатори, као и циљ и сврха самовредновања. Учесници су усмјерени на основни циљ самовредновања које треба да помогне при унутрашњем унапређивању квалитета рада, како би школе:

- ✓ утврдиле области у којима су постигле добре резултате,
- ✓ дефинисале сегменте које треба унаприједити,
- ✓ дефинисале приоритете за унапређење,
- ✓ упоредиле се са другим школама,
- ✓ размијениле добре праксе,
- ✓ припремиле се за спољашње вредновање квалитета рада школе.

Затим је указано на основне кораке у процесу провођења самовредновања:

- ✓ формирање тима за самовредновање;
- ✓ проучавање стандарда и индикатора;
- ✓ прикупљање релевантних материјала и документације који показују резултате рада школе;
- ✓ идентификовање снага и слабости;
- ✓ писање извјештаја о проведеном самовредновању;

- ✓ идентификовање ресурса за дјеловање, те препознавање прилика и ограничења;
- ✓ израда плана за побољшања – договарање о циљевима, улогама, одговорностима и временском оквиру реализације.

Учесници обуке су упознати да самовредновањем треба обухватити период од три до пет претходних година с тим да се рачуна текућа школска година; да школа може да приложи као доказе и документацију и материјале и из ранијег периода ако сматра да су битни показатељи квалитета рада школе јер је процес вредновања по овој методологији тек започео. Дефинисан је период од пет година јер Републички педагошки завод планира да у том периоду проведе процес спољашњег вредновања у свим основним и средњим школама у Републици Српској.

Представници школа су обавијештени да процес самовредновања треба да буде завршен до 15.09.2023. године, када треба да извјештај о самовредновању квалитета рада своје школе доставе координаторима тимова за спољашње вредновање. Састав тимова и координаторе тимова за спољашње вредновање одређује директор Републичког педагошког завода о чему ће школе правовремено бити упознате. Такође, координатори су задужени за помоћ и пружање подршке школама у процесу самовредновања, у смислу консултација и одговора на питања и сл. Списак координатора ће бити постављен на интернет страници Републичког педагошког завода.

Трећи дио обуке је био посвећен радионицама. Током радионичког рада, учесници су имали прилику да, на конкретним задацима, примјене неке од објашњаваних поступака у реализацији процеса самовредновања. Присутни су подијељени у мање групе и добили су задатке да задате индикаторе појединих стандарда размотре, продискутују и направе списак документације и релевантног материјала који могу послужити као докази испуњености задатих индикатора. Након времена предвиђеног за рад групе, представници група су извјештавали о резултатима својих дискусија. Услиједиле је и размјена мишљења о томе шта би још могло да се наведе у прилог испуњености неког индикатора а није наведено у извјештавању група.

Након рада у групама и реализованих задатака, услиједио је дио током којег је постављано низ питања везаних за одређене индикаторе у оквиру појединих стандарда који нису били дио задатака у радионичком дијелу обуке. Овај сегмент обуке је имао за циљ да се, на практичним примјерима, укаже на то који то материјали могу бити кориштени као докази за испуњеност неког индикатора. Истовремено, учесницима је презентован и практичан начин евидентирања података (документације и материјала школе) у извјештају о самовредновању квалитета рада школе који се показао као најпрактичнији; уз напомену да ће свака школа, у датом тренутку, донијети одлуку о, за њу, најадекватнијем начину сортирања и означавања материјала за спољашње вредновање.

Наредни сегмент обуке се односио на тзв. „Искуства са терена“, у оквиру којег су учесницима обуке презентоване смјернице и савјети за процес самовредновања, писање извјештаја о самовредновању али и припрему и организацију спољашњег вредновања, а који су резултат искустава спољашњих евалуатора прикупљених током реализације спољашњих вредновања квалитета рада основних и средњих школа.

Учесници обуке су имали прилику да постављају питања подијеле недоумице и/или дилеме везано за неки сегмент обуке или једноставно добију потврду свог начина размишљања о неком дијелу процеса самовредновања, процедура, послова, документације, извјештавања и сл.

Нека од питања су се односила на то: да ли у процесу самовредновања треба копирати документацију која представља доказ испуњености индикатора; шта ако школа превидом изостави неки документ у извјештају о самовредновању а представља доказ о испуњености индикатора; да ли су потребне све писане припреме наставника и за који период; и сл.

Представници Завода су одговарали, тумачили, објашњавали и појашњавали настојећи да присутнима дају конкретне одговоре на постављена питања, помогну и пруже подршку што је више могуће, с циљем да школе реализују организацију и провођење процеса самовредновања и спољашњег вредновања са што мање проблема.

Датум: 03.03.2023. године

Подносилац извјештаја

Зоран Богдановић, начелник